

21.11.2022

[+ Share](#)

Шести национален иновационен форум „Наука, технологично развитие и иновации: политики за растеж и развитие през следващото десетилетие“

Изказване на г-н Росен Плевнелиев, Министър на регионалното развитие и благоустройството

Благодаря, госпожо председател.

Европа, разбира се, е и на регионите, и аз като министър, който отговаря за регионите в България съм длъжен да обърна сериозно внимание на това, как бихме могли да адресираме темата иновации на регионално ниво. Има множество изследвания, които показват, че иновациите се случват на равнище региони, мрежи, в клъстери. В България има изследване, което показва, че над 80% от иновационния потенциал на икономиката, за съжаление, е концентриран в Югозападния район около столицата. Това, обаче, не трябва да означава, че ние нямаме потенциал в другите региони. Напротив, потенциалът трябва да бъде търсен и развиван, защото единствено и само хармоничното, устойчивото развитие на регионите в България би могло да ни помогне. И от тази гледна точка, ако София и Югозападният регион имат сериозен иновативен потенциал, то примерно в един Южен Централен район със сигурност има добри предпоставки за развитие на биотехнологиите, в други региони на държавата със сигурност имаме възможност да говорим за темата нишов и масов туризъм, енергетика, лека и хранителна промишленост, машиностроене, мебелна промишленост. Всички тези индустрии са свързани с иновации и само когато имаме хармонично и децентрализирано развитие, могат да дадат резултати в тежката ситуация, която имаме в момента. По-добрият начин за излизане от рецесия е да не зависим само от един регион или от една индустрия.

Българските региони имат потенциал. Една малка част от иновационното домашно, обаче, е написано. То е свързано с изготвянето на регионални иновационни стратегии с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Това е направено във връзка с планирането на Еврофондовете за периода 2007-2013 г. За съжаление обаче, както всички ние констатираме, тези стратегии за потенциал, който в момента не се използва, тъй като правителството към момента не може да препрограмира периода 2007-2013 г. Ние можем само да променяме детайли и всяка добра идея тук би могла да ни помогне. В този контекст бъдещето е по-важно. Действително, постигането на национален консенсус, на фокус къде ние искаме да бъдем добри европейски играчи, къде ние искаме да бъдем може би европейски шампиони, е от голямо значение. И този процес минава със сигурност през правилното програмиране на структурните фондове и кохезионните фондове за периода 2014-2020 г.

От тази гледна точка, регионалните иновационни стратегии, които бяха изготвени през 2002-2005 г., трябва да бъдат развити по по-различен начин и подход, а не на министерско и експертно равнище. Местните университети, неправителствени организации и фирми в регионите трябва да могат да поемат и своя дял от отговорност, и своята роля в рамките на националната дискусия, която започваме да провеждаме. Като един от министрите, които отговарят за правилното проектиране на еврофондовете за периода 2014-2020 г., съм изключително благодарен на организаторите на Националния иновационен форум за предоставената възможност за дискусия на тези въпроси. Само в обществен дебат и само чрез съвместна работа с всички тези организации - на гражданското общество, на държавата, на бизнеса, ние този път ще изготвим актуални иновационни стратегии за 2014-2020 г., за да ги подкрепим със съответните проекти и финансови инструменти.

Докато в миналото Европейската комисия е помагала, наливала пари за магистрали, за пречиствателни станции, това вече не е толкова на дневен ред и ние трябва да го осъзнаем и да го разберем. Европа иска оттук нататък за следващите стратегически периоди на усвояване на средствата в периода 2014-2020 г. да промени приоритетите. И ние трябва да се събудим и да се подготвим. Приоритет ще бъде енергийната ефективност, приоритет ще бъдат и иновациите. Тук въпросът вече е доколко България иска този път да бъде добре подготвен играч от 1 януари 2014 г., как ние искаме тогава да усвояваме европейски милиарди по темата иновации. Предпоставката за това и изключително важно за мен е ние да се съобразяваме освен със Стратегията ЕС-2020, да изработим и нашата стратегия БГ-2020, и то в сферата на иновациите.

Какво може да направи нашето министерство? Министерството може да участва в организацията, корекцията, координацията и реализацията, на бъдещите регионални иновационни стратегии на шестте региона в България чрез подхода «отдолу-нагоре». Тези стратегии трябва да съществуват не само като документи, а да се интегрират със съответните финансови индикатори и инструменти за успешната им реализация. За гарантиране на успех на национално ниво е необходимо поставяне на приоритети. Министерството ще работи, заедно с всички вас за очертаване на приоритетите на регионите, определяне на проектни предложения в областта на иновациите и тяхното интегриране в програмите на структурните фондове за пълното развитие на регионалния потенциал. Целият този процес е необходимо да бъде осъществен с участието на всички заинтересовани лица, а не само от експерти в министерството.

Необходим е диалог и той започва в настоящата 2010 г., затова съм изключително голям оптимист, че ще постигнем успех. Имаме още три години пред себе си чрез правилния подход да предприемем правилното програмиране на европейските фондове - с местните регионални власти, в пълен диалог, с фокусиране върху политики, приоритети и преди всичко проекти, които имат смисъл за регионите.

От тази гледна точка искам да благодаря на организаторите и искам да инициирам, да помоля и да бъда заедно с вас във всички бъдещи мероприятия, когато става въпрос именно за обществения дебат на България за постигането на националния консенсус БГ-2020 в парламента, в държавата, в регионите - кои са двигателите на растежа, кои са индустриите, които ще ни дърпат напред и как европейските фондове могат да бъдат използвани през 2014-2020 от първия ден, от 1 януари 2014 г. по правилен начин в услуга на тези бъдещи двигатели на растежа в България. Това няма да дойде от 15 министри, това е национална кауза на всички граждански организации, на всички неправителствени организации, на всички в парламента, на всички в регионите. Крайно време е да изработим нашата стратегия и тогава да я облечем в съответните правилни приоритети и проекти. Благодаря. Ще слушам много внимателно всички идеи, които днес ще са само началото. Европа очаква от нас иновациите да бъдат един от топ 3 приоритети за следващото усвояване на следващите десетки милиарди евро. И тук всичко е в нашите ръце. Ние трябва да покажем, че можем да приоритизираме и да предлагаме качествени проекти. Отново подчертавам, че това е национална кауза. Благодаря ви.